

บทที่ 5

สุลต่านแห่งบรูไน

รัฐธรรมนูญปัจจุบันของบรูไนซึ่งแก้ไขล่าสุดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527 กำหนดให้สุลต่านทรงเป็นองค์อธิปัตย์ คือ เป็นทั้งประมุขของประเทศ เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อีกทั้งเป็นจอมทัพบรูไน ทั้งนี้สุลต่านต้องเป็นชาวบรูไน เชื้อสายมลายูโดยกำเนิด ต้องเป็นมุสลิมนิกายสุนนีสายซาฟีอี

สุลต่านเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดแต่องค์เดียว พระองค์มีสิทธิในการแต่งตั้งที่ปรึกษาของพระองค์อีกหลายคน เช่น :-

1. ที่ปรึกษาเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม
2. องคมนตรี
3. ที่ปรึกษาคณะรัฐมนตรี
4. ที่ปรึกษาการบริหารภายในประเทศ

จะเห็นได้ว่าสุลต่านหรือสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนเป็นผู้นำสูงสุดของประเทศ เป็นผู้นำข้าราชการและเป็นผู้นำกองทัพ

สุลต่านบรูไนองค์ปัจจุบันคือสุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบลเกียห์

สุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบลเกียห์ สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนปัจจุบัน

สุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบลเกียห์ สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนในปัจจุบัน มีพระนามเต็มว่า "สุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบลเกียห์ มุอิซซัดดีน วัลเดาลาห์ พระองค์เป็นราชโอรสของสุลต่านฮัจญีโอมาร์ อะลีไซฟุดดีนที่ 3 กับรายาอิสตรี เปอร์จันอานักคามิต พระองค์ประสูติเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม ค.ศ. 1946 ณ อีสตานาดารุสซาลาม บันดาร์บรูไน (ชื่อเดิมของเมืองหลวงปัจจุบัน) พระองค์มีราชอนุชา 3 พระองค์ คือ

1. เจ้าชายโมฮาเหม็ด โบลเกียห์
2. เจ้าชายสุฟรี โบลเกียห์
3. เจ้าชายเจ็ฟรี่ โบลเกียห์

และพระองค์มีพระกนิษฐา 6 พระองค์ คือ

1. เจ้าหญิงมัสนา
2. เจ้าหญิงนุรไอน์
3. เจ้าหญิงอุมมีกัลโซมอัลอิสลาม
4. เจ้าหญิงอะมัล รอกีเยห์
5. เจ้าหญิงอะมัล นาซีบาห์
6. เจ้าหญิงอะมัล เจ็พรียาห์

การศึกษา

การศึกษาเริ่มแรกของสุลด่านฮัจญี ฮัสซานัลโบลเกียห์ เป็นการศึกษาที่อิสตานาดารุลฮานา ต่อมาในปี ค.ศ.1955 พระองค์ได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนมลายูสุลด่านมุฮัมมัด ญะมาลุลอะลัมที่บันดาร์บรูไน ครั้นในปี 1959 พระองค์ได้เข้าศึกษาภาษาอังกฤษที่โรงเรียนบาตัน เมอร์นี ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ (เมืองหลวงประเทศมาเลเซียปัจจุบัน) พระองค์ได้ศึกษาที่โรงเรียนแห่งนี้ได้ 2 ปี ก็ย้ายไปศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่สถาบันวิกตอเรีย (Victoria Institute) ในกรุงกัวลาลัมเปอร์เช่นกัน ต่อมาในปี ค.ศ. 1964 พระองค์ได้เสด็จนิวัติสู่พระนครแล้วได้เข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยสุลด่านโอมาร์ อะลี ไชฟุดดีน ที่บันดาร์บรูไน ต่อมาเมื่อวันที่ 4 มกราคม ค.ศ. 1966 พระองค์ไปยังกรุงลอนดอนประเทศอังกฤษเพื่อศึกษาต่อที่โรงเรียนนายร้อยแซนด์เฮิร์สท์ ในปี 1967 พระองค์รับยศเป็นร้อยเอก แห่งโกลด์สตรีมการ์ด (Captain of the Goldstream Guard)

การอภิเษกสมรส

สุลด่านฮัจญีฮัสซานัลโบลเกียห์ ได้อภิเษกสมรสกับเปอรังรีรัน อานักซาเลฮา พระราชธิดาองค์โตในเปอรังรีรัน เปอร์มันซา ฮัจญีมุฮัมมัด อะลัม เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 1965 พระองค์มีราชโอรสและราชธิดาด้วยกัน 6 พระองค์ เป็นพระราชโอรสสองพระองค์ และราชธิดาสี่พระองค์ คือ

1. เจ้าชายฮังญี อัทมูษัตาคี บิลลาห์ (มกุฎราชกุมาร)
2. เจ้าชายอับดุลมาลิก
3. เจ้าหญิงฮังญะฮุ รอซิดาห์ ชะฮ์อะตุลโบลเกียห์
4. เจ้าหญิงมุตาวะกิลลาห์ ฮายะตุลโบลเกียห์
5. เจ้าหญิงมาฮิดาห์ นูรุลโบลเกียห์
6. เจ้าหญิงฮาฟิซาห์สุรูล โบลเกียห์

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 1987 สุลด่านฮัสซานัล โบลเกียห์ได้อภิเษกสมรสกับฮังญะฮุ มาเรียม ทรงมีบุตรด้วยกัน 4 พระองค์ เป็นราชโอรส 2 พระองค์ และพระราชธิดา 2 พระองค์ คือ

1. เจ้าชายฮังญีอับดุล อะซิม
2. เจ้าชายฮังญีอับดุลมาดิน
3. เจ้าหญิงอะซาม่าห์ นือมาตุลโบลเกียห์
4. เจ้าหญิงฟาซีลาห์ ตูบานูลโบลเกียห์

สุลด่านฮัสซานัล โบลเกียห์ได้ประกาศการหย่ากับฮังญะฮุมาเรียม เมื่อเย็นวันอาทิตย์ที่ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2003^{*}

การขึ้นครองราชย์

สุลด่านฮัสซานัล โบลเกียห์ได้รับแต่งตั้งเป็นมกุฎราชกุมารเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 1961 ขณะนั้นพระองค์พระชนมายุได้ 15 พรรษา ต่อมาอีก 6 ปี เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 1967 สุลด่านฮังญีโอมาร์ อะลีไซฟูคตินพระราชบิดา ได้สละราชบัลลังก์ รัชทายาทจึงได้ขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 1967 นับเป็นสุลด่านองค์ที่ 29 ทรงพระนามว่า สุลด่านฮัสซานัลโบลเกียห์ มุอิซซัดดีน วัคเดลาห์

* เติลนิวัส วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2546 หน้า 6

ในการกล่าวคำปฏิญาณตนของพระองค์เมื่อรับตำแหน่งเป็นสุลต่านและยังตีเปอร์ตวนของประเทศบรูไน ตอนที่หนึ่งตรัสไว้ว่า “ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามนโยบายที่พระราชบิดาทรงวางไว้ และจะรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยและชื่อเสียงของประเทศบรูไน และจะยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยมีโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ จะปกป้องรักษาศาสนาอิสลามและวัฒนธรรมของประเทศบรูไน” นอกจากนี้พระองค์ทรงประกาศต่อพสกนิกรของพระองค์ตลอดจนคณะรัฐมนตรีผู้บริหารประเทศว่า “ขอให้ทุกคนจงร่วมมือกันเหมือนกับที่ท่านได้ให้ความร่วมมือกับพระราชบิดา”

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 1968 สุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบลเกียห์ได้จัดงานราชาภิเษกขึ้นเป็นสุลต่านอย่างเป็นทางการตามราชประเพณีที่ลาเปา บันดาร์บรูไน เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 1992 พระองค์ได้จัดพระราชพิธีเฉลิมฉลองครบรอบ 25 ปี ในการปกครองประเทศของพระองค์อย่างใหญ่หลวง ในวโรกาสนี้พระองค์ได้กล่าวสุนทรพจน์ตอนหนึ่งให้ประชาชนรวมตัวเป็นหนึ่งเดียวให้มีความสมัครสมานสามัคคิกัน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับประชาชน ในการนี้มีใจเพียงแต่เป็นประเพณีของผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองเท่านั้น แต่เป็นความสัมพันธ์ที่ต้องมีความรับผิดชอบซึ่งกันและกันในรูปแบบของการสร้างคุณภาพอันหมายถึง การร่วมมือกัน การปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์

ส่วนความสัมพันธ์กับนานาชาตินั้นพระองค์ได้วางนโยบายแบบเปิดด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับทุกประเทศไม่ว่าจะใกล้หรือไกลโดยอยู่บนพื้นฐานการให้ความเคารพซึ่งกันและกัน และไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองภายในของประเทศนั้น ๆ

การศาสนา

ด้วยพระองค์ทรงได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามแบบแผนของอิสลามและขนบธรรมเนียมประเพณีของบรูไนตั้งนั้นในสายตาของประชาชนแล้วพระองค์เป็นสุลต่านที่เคร่งครัดในศาสนาเป็นอย่างมากอีกทั้งเป็นแบบอย่างแก่พสกนิกรของพระองค์เป็นอย่างดีโดยเฉพาะในด้านการอุทิศตนของพระองค์เพื่ออัลลอฮ์ อย่างเช่นการละหมาด พระองค์ทรงปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน 1983 พระองค์ทรงมีพระราชบัญชาให้มีการออกอากาศกุฎบะฮ์วันศุกร์ (ธรรมกถาก่อนละหมาดวันศุกร์) ทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้นอุปการณ์

ของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งบรูไนยังไม่มีความพร้อม แต่ด้วยอำนาจพละมานุภาพของอัลลอฮ์ และความจริงใจของสุลต่านทำให้โครงการดังกล่าวประสบผลสำเร็จด้วยดี

องค์สุลต่านทรงปฏิบัติตามหลักการอิสลามข้อที่ 5 คือการไปทำพิธีฮัจญ์ ณ นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบียถึง 6 ครั้ง ซึ่งเสด็จครั้งแรกในปี 1987 และการเสด็จไปทำพิธีฮัจญ์ครั้งที่ 3 ในปี 1992 นับว่าเป็นการไปทำพิธีฮัจญ์ที่สำคัญของสุลต่าน เพราะในครั้งนี้เป็น การไปประกอบพิธีฮัจญ์เป็นครอบครัว บุคคลที่สำคัญในครอบครัวที่ร่วมเสด็จไปประกอบพิธีฮัจญ์ในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สมเด็จพระราชินี รายาอิสตรี เปอร์รีรัน อานัก ซาลิฮา
2. มเหสี เปอร์รีรัน อิสตรีฮัจญะห์มาเรียม
3. เจ้าชายโมฮามหมัด โบลเกียห์และพระชายา
4. เจ้าหญิงอุมมีกัลโซม อัลอิสลามและสวามี
5. เจ้าชายอัลมุฮตาดิบิลลาห์
6. เจ้าชายอับดุลอะซิม
7. เจ้าหญิงรอซิดาห์ ซะฮูดาคูล โบลเกียห์
8. เจ้าหญิงมุตาวะกิลลาห์ ฮายะตุล โบลเกียห์
9. เจ้าหญิงมายิดาห์ นูรุล โบลเกียห์
10. เจ้าหญิงฮาฟิซาห์ สุรูล โบลเกียห์

เมื่อคราวที่พระองค์จัดงานเฉลิมฉลองครบรอบ 25 ปี ในการปกครองของพระองค์ ขณะที่ประทับอยู่บนบัลลังก์ ณ ราชวังนูรุลอิมาน พระองค์ได้ดำรัสไว้ว่า “พระองค์จะยึดมั่นในศาสนาอิสลาม ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ ประจำราชวงศ์และประจำตระกูลของข้าราชการ อีกรทั้งเป็นศาสนาของประชาชนทั่วไปอีกด้วย”

ในวันที่ 29 กันยายน 1991 พระองค์ทรงเป็นประธานเปิดองค์กร “ตะบงอะมานะห์ อิสลามบรูไน (Tabung Amanah Islam Brunei – TAIB) ซึ่งเป็นองค์กรทางการเงิน ประกอบธุรกรรมทางการเงินแบบอิสลาม และในวันที่ 13 มกราคม 1993 พระองค์ทรงเป็นผู้วางรากฐานศิลาฤกษ์ในการสร้างธนาคารอิสลามแห่งบรูไน (Bank Islam Brunei Berhad – IBB) และได้ทรงสร้างอาคารอย่างเป็นทางการและถาวรที่บันดาร์เสรีเบกาวัน

สุลต่านฮัสซานัล โบลเกียห์ ได้เน้นให้นักการพัฒนาประเทศตามหลักการอิสลาม พระองค์ทรงจัดตั้งโรงเรียนสอนศาสนาขึ้น ทรงจัดให้มีศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับอิสลามที่มัสยิด และสุเหร่าทั่วราชอาณาจักรเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับอิสลาม พระองค์ยังได้จัดงานเฉลิมฉลองความยิ่งใหญ่ในวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม เช่น วันปีใหม่ วันเมาลิดนบี (วันประสูติของนบีมุฮัมมัดศ็อลลา) ซึ่งจัดพร้อมกันทั่วประเทศ

นอกจากนี้องค์สุลต่านยังเคยประสานกับอดีตอัครราชทูตไทยประจำประเทศบรูไน คือ คุณมะกะตา มะ ให้ช่วยจัดหาอะลุอะลาหรือนักปราชญ์ทางศาสนาจากภาคใต้ของไทยไปบรรยายธรรมทางวิทยุโทรทัศน์แห่งบรูไน เพื่อสั่งสอนหลักธรรมศาสนาอิสลามแก่ชาวบรูไน และพระองค์ยังทรงรับโต๊ะครูจากภาคใต้ของไทยหลายคนไปเป็นครูสอนศาสนาในประเทศบรูไนอีกด้วย

ความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคและนานาชาติ

ตั้งแต่พระองค์ทรงเป็นผู้บริหารประเทศในปี ค.ศ. 1967 พระองค์พยายามวางแผนและสร้างโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมากมาย มีทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข ศาสนาอิสลามตามที่พระราชบิดาได้วางไว้และพระองค์ได้พัฒนาให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงเสมอมา

ในด้านการเมือง พระองค์ได้มีความสัมพันธ์อันดีกับสมเด็จพระนางเจ้าอลิซาเบธที่ 2 แห่งอังกฤษ พระองค์ได้ลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพไมตรีในปี 1979 ซึ่งเป็นสนธิสัญญาเพื่อการร่วมมือ ซึ่งนับว่าเป็นผลดีแก่บรูไน ทำให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติอีกด้วย และในวันที่ 1 มกราคม 1984 ประเทศบรูไนได้รับผิดชอบในด้านการปกครองประเทศสืบช่วงต่อจากอังกฤษบรูไนกลายเป็นประเทศเอกราช บรูไนกลายเป็นประเทศที่มีปรัชญาในการปกครองว่า "มลายู อิสลาม และพระมหากษัตริย์"

หลังจากที่ได้รับเอกราชแล้ว องค์สุลต่านก็นำประเทศ สู่วะที่ระดับโลกโดยการสมัครเป็นสมาชิกในเครือจักรภพอังกฤษ (British Commonwealth) เมื่อวันที่ 7 มกราคม 1984 เป็นสมาชิกกลุ่มอาเซียน (ASEAN) ได้สมัครเป็นสมาชิกองค์การมุสลิมโลก (Organization of Islamic Conference-OIC) ที่ 45 ในที่ประชุมสุดยอดขององค์กรนี้ที่คาซาบลังกา ประเทศโม

ร็อคโค พระองค์ได้กล่าวสุนทรพจน์ตอนหนึ่งต่อสังคมโลกมุสลิมว่า “บรูไนเป็นประเทศมุสลิมประเทศหนึ่งที่ปฏิบัติตามแนวคิดมลายู อิสลามและพระมหากษัตริย์”

เมื่อวันที่ 21 กันยายน 1984 บรูไนได้เป็นสมาชิกสหประชาชาติเป็นประเทศที่ 159 ในการกล่าวสุนทรพจน์ในคราวประชุมสุดยอดของสหประชาชาติครั้งที่ 39 ที่นครนิวยอร์ก ตอนหนึ่งพระองค์ตรัสไว้ว่า “พระองค์จะพยายามสร้างความเจริญให้แก่ประเทศบรูไนอย่างต่อเนื่องและจะยึดมั่นในหลักการของอิสลามซึ่งได้ยึดถือไว้สืบทอดกันมา”

นอกจากได้เป็นสมาชิกขององค์กรหลายองค์กรทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติแล้วบรูไนยังได้เป็นสมาชิกคณะรัฐมนตรีศึกษาธิการอาเซียน (SEMEO) และกลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (NAM) อีกด้วย การที่สุลต่านฮัจญ์ฮัสซานัลโบลเกียห์ได้นำประเทศเข้าเป็นสมาชิก องค์กรดังกล่าวก็เพื่อที่จะทำให้ประเทศบรูไนได้เจริญก้าวหน้าต่อไปและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติในเวทีโลกสมัยใหม่นี้อีกด้วย

สุลต่านกับประชาชน

ในการปกครองบ้านเมือง องค์สุลต่านฮัจญ์ฮัสซานัลโบลเกียห์ได้ใช้วิธีการตามแบบอย่างของพระราชบิดา กล่าวคือ พระองค์ทรงเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของประชาชนอย่างใกล้ชิด บางครั้งพระองค์เสด็จไปเยี่ยมเยียนพบปะประชาชนตามหมู่บ้านต่าง ๆ ทั่วทุกเขต บางครั้งพระองค์เสด็จไปโดยไม่บอกกล่าวล่วงหน้าแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐทำให้ทราบสภาพอันแท้จริงของอาณาประชาราษฎร์ พระองค์ทรงบริจาคเงินช่วยเหลือคนพิการในหมู่บ้าน บางครั้งพระองค์ยังปลอมเป็นสามัญชนธรรมดาเพื่อสืบดูทุกข์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง

ยามที่พบปะประชาชน พระองค์มักเรียกร้องให้ประชาชนให้ความร่วมมือและสนับสนุนรัฐบาลของพระองค์ สร้างความเข้าใจกันและกันระหว่างสถาบันกษัตริย์กับประชาชน ให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลในอันที่จะสร้างประเทศให้เจริญก้าวหน้า และประชาชนมีชีวิตรอยู่อย่างสันติสุข เรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่พระองค์ทรงเตือนราษฎรของพระองค์ คือ เรื่องที่ดิน ประชาชนต้องดูแลรักษาที่ดินของตนไว้ให้ดี มิเงินใช้ไม่มากก็ไม่เป็นไรแต่ขอให้มีที่ดิน เพราะที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยและเป็นวิถีชีวิตของราษฎร ราษฎรใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์มากมาย ที่สำคัญยิ่งที่ดินเป็นประโยชน์ในการประกาศอิสรภาพ ใช้ประโยชน์

ในการประกาศเอกราช ดังนั้นพระองค์จึงให้คำแนะนำว่าจำเป็นต้องรักษาที่ดินไว้เพื่อแสดงถึงความเป็นเจ้าของและเป็นแหล่งของรายได้ที่เป็นสิริมงคลจากอัลลอฮ์

เพื่อที่จะให้ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข พระองค์จึงจัดสวัสดิการและช่วยเหลือประชาชนหลายโครงการ เช่น โครงการให้ยืมเงินเพื่อสร้างบ้าน โครงการให้ที่ดินแก่ประชาชน โครงการบริการความสะดวกแก่ผู้นำตำบลและหัวหน้าหมู่บ้าน และโครงการมูลนิธิสุลต่านฮัสซานัลโบลเกียห์ ทุกอย่างที่พระองค์ได้ดำเนินการไปนั้นเป็นการดำเนินการที่เต็มไปด้วยความปรารถนาดีและความตั้งใจอันบริสุทธิ์ของพระองค์ที่มีต่อพสกนิกรอันเป็นที่รักยิ่งของพระองค์ นี่ย่อมแสดงให้เห็นว่ากษัตริย์เป็นผู้ปกครองดูแลทุกข์สุขของประชาชน และประชาชนอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกษัตริย์โดยที่กษัตริย์สร้างความเจริญก้าวหน้า บำบัดทุกข์บำรุงสุข สร้างความปลอดภัยในชีวิตของประชาชน นี่คือ รูปแบบการบริหารประเทศของสุลต่านฮัสซานัลโบลเกียห์ ดังนั้นกษัตริย์จึงรักประชาชน และประชาชนก็มีความรู้สึกที่ “กษัตริย์เป็นของประชาชน”

การเยี่ยมต่างประเทศ

นอกจากจะเป็นสมาชิกองค์กรสหประชาชาติแล้วบรูไนได้มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก 56 ประเทศ ทั้งนี้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการเมือง การค้าซึ่งเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและอาณาประชาราษฎร์ด้วย บรูไนได้กระชับความสัมพันธ์ เพื่อสร้างมิตรภาพไมตรี ให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกันกับประเทศนั้น ๆ เพื่อประกันความก้าวหน้า ด้านสังคม เศรษฐกิจ และความเป็นเอกราชของบรูไนก็ตั้งบนพื้นฐานของการเคารพในความเป็นเอกราชความเป็นอธิปไตย ความเสมอภาค และความมั่นคงของบรูไนที่ไม่มีประเทศอื่น ๆ มาแทรกแซง

การเสด็จเยี่ยมต่างประเทศบ่อย ๆ ขององค์สุลต่านไม่ว่าจะเป็นการเยือนที่เป็นทางการหรือการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มในอาเซียน ตะวันออกไกล ตะวันออกกลาง เอเชียใต้เอเชียกลาง แอฟริกา สหรัฐอเมริกา ยุโรปและอื่น ๆ ล้วนแล้วได้สร้างความสัมพันธ์ไมตรีให้แน่นแฟ้นและก่อให้เกิดความร่วมมือหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การพัฒนาการสื่อสาร การสาธารณสุข ตลอดจนวัฒนธรรม เป็นต้น

ด้วยสุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบเกียห์เป็นผู้ปกครองประเทศที่มีความรักและเคารพในสันติภาพของโลก ในที่ประชุมสัมมนาหลาย ๆ ครั้ง พระองค์ทรงกล่าวถึงสถานการณ์ของโลกที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะการสงคราม การกดขี่และการละเมิดสิทธิมนุษยชน พระองค์ทรงแสดงให้เห็นว่า สงครามมิใช่เกมส์ที่สนุก สงครามเป็นการต่อสู้ เป็นเกมส์การพนันที่ควรหลีกเลี่ยง พระองค์ยังกล่าวอีกว่าผู้นำของโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศเล็กหรือประเทศใหญ่ ควรหาทางออก และแก้ไขปัญหาการสงคราม เพราะว่าไม่ว่าแพ้หรือชนะต่างก็ส่งผลกระทบทำให้เกิดความสูญเสียอย่างมหันต์ด้วยกันทั้งนั้น เกี่ยวกับองค์การมุสลิมโลก (The Organization of Islamic Conference- OIC) พระองค์ทรงเน้นว่า OIC ต้องมีจุดมุ่งหมายและจุดยืนที่ชัดเจน ประเทศมุสลิมต้องมีความมั่นใจต่อพลังของอิสลาม เพราะว่าอิสลามมิใช่เป็นเพียงศาสนาเท่านั้น แต่อิสลามยังเป็นระบบ เป็นวิถีการดำเนินชีวิต ครอบคลุมหลาย ๆ ด้านไม่ว่าด้านจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านการเมือง เศรษฐกิจถ้าหาก OIC ได้ลดความแตกต่างในอุดมการณ์ หุคุดการแย้งชิงอำนาจและดินแดน OIC อาจจะเป็นองค์กรที่เข้มแข็งเป็นที่ยำเกรงของผู้อื่น และOIC ยังสามารถให้ความช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์แก่ประชาคมโลกอีกด้วย

ราชอาณาจักร

ในฐานะที่องค์สุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบเกียห์เป็นผู้นำ เป็นประมุขของชาติ ชาติที่มีเอกราชอธิปไตยสมบูรณ์ ตลอดเวลาที่พระองค์อยู่ในตำแหน่งนี้ตั้งแต่พระองค์ขึ้นครองราชย์เมื่อ ค.ศ.1967 พระองค์ได้เรียนเชิญและต้อนรับราชอันคันตุกะทั้งในระดับผู้นำประเทศและผู้บริหารประเทศมากมาย เช่น จากกลุ่มอาเซียน ออสเตรเลีย ยุโรป สหรัฐอเมริกาและประเทศแถบเอเชียและแอฟริกา เช่น ไนจีเรีย ลิเบีย อัลญีเรีย อิรัก โอมาน อียิปต์ อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี และจีน เป็นต้น

เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 1972 พระองค์มีโอกาสดำเนินการต้อนรับสมเด็จพระนางเจ้าอลิซาเบธที่ 2 และครอบครัวแห่งอังกฤษ ในวันที่ 23 พฤศจิกายน 1972 พระองค์มีโอกาสดำเนินการต้อนรับแอนโทนี รอยล์ (Antony Royle) ซึ่งเป็นเลขาธิการรัฐสภาฝ่ายต่างประเทศของอังกฤษ ซึ่งได้ไปเยือนในนามของสมเด็จพระนางเจ้าอลิซาเบธที่ 2 เพื่อลงนามในสนธิสัญญา 1959 (1971) นอกจากนี้พระองค์ยังมีโอกาสดำเนินการต้อนรับลอร์ด โกรว์ โรเบิร์ตส์ (Lord Gorowy Roberts) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและอาณานิคมของอังกฤษเพื่อลงนามใน

สนธิสัญญามิตรภาพ บรูไน-อังกฤษ (1979) ในคราวที่จัดงานเฉลิมฉลองวันชาติของบรูไนเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 กันยายน 1986 พระองค์มีโอกาสด้อนรับบุคคลสำคัญจากต่างประเทศมากมายหลายท่าน เช่น เจ้าชาร์ลส์ มกุฎราชกุมารอังกฤษ สุลต่านฮัจญี อะห์มัดซาลห์ อัลมูสตะอินบิลลาห์ พระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ประธานาธิบดีซูฮาร์โตแห่งอินโดนีเซีย

ในคราวจัดพิธีฝังศพของพระราชบิดา เมื่อวันที่ 8 กันยายน 1986 พระองค์มีโอกาสด้อนรับราชอาคันตุกะจากต่างประเทศหลายคน ที่มาแสดงความอาลัย เช่น สุลต่านจากรัฐยะโฮร์ สะลิ่งอ เปอร์ลิส และบุคคลสำคัญจากอินโดนีเซียและสิงคโปร์ เป็นต้น

เมื่อเดือนสิงหาคม 1989 พระองค์ได้ต้อนรับราชอาคันตุกะที่พระองค์ได้เชิญโดยเฉพาะจากประเทศเพื่อนบ้านเนื่องในงานพิธีเข้าสู่สันตราชโอรสคือ เจ้าชายมูสตะดี บิลลาห์ และเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 1992 พระองค์ได้เชิญผู้นำต่างประเทศจำนวนมากเนื่องในวันเฉลิมฉลองครบรอบ 25 ปี ในการปกครองประเทศของพระองค์อีกด้วย

การกีฬาและนันทนาการ

สุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโอบัยดีมีความสนพระทัยในด้านกีฬาและนันทนาการมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ พระองค์ชอบเล่นฟุตบอล ยิ่งเป็นแบบคววบอย สมัยที่เป็นนักเรียนพระองค์ชอบเล่นกรีฑาอีกด้วย เช่น การวิ่งระยะไกล กีฬาที่พระองค์ทรงโปรดมากก็คือ ฟุตบอลและรักบี้ พระองค์เคยเป็นตัวแทนของสถาบันวิคตอเรียในการเล่นฟุตบอลและรักบี้

ถึงแม้ว่าพระองค์จะขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านและยังดีเปอร์ตวน (พระเจ้าแผ่นดิน) ประเทศบรูไนแต่พระองค์ยังสนพระทัยในกีฬาและกรีฑาเสมอมา ในการแข่งขันกรีฑาและฟุตบอลระดับผู้บริหารประเทศซึ่งได้จัดขึ้นที่บันดาร์ เสรี เบกาวัน ใน ค.ศ.1970 นั้น พระองค์แข่งกรีฑาประเภทวิ่ง 4 X 400 เมตร สำหรับกรีฑาฟุตบอลพระองค์ก็ได้เล่นร่วมกับคณะรัฐมนตรีของพระองค์แข่งกับผู้บริหารในวงราชการจนได้รับชัยชนะ นอกจากนั้นพระองค์ยังชอบกีฬาแข่งเรืออีกด้วย ในคราวจัดงานได้แข่งเรือในแม่น้ำบรูไนและทิมของพระองค์ก็ได้รับชัยชนะเช่นกัน

ต่อมาพระองค์ทรงโปรดกีฬาโปโล ซึ่งเป็นกีฬาที่ท้าทาย ต้องมีร่างกายแข็งแรง มีความชำนาญในการขี่ม้าและบังคับม้า คล่องแคล่ว ในการคุมบอล พระองค์ได้เล่นกีฬาโปโล สามารถเล่นได้ดีในระยะเวลาอันสั้น ทีมโปโลของพระองค์นับว่าเป็นทีมที่แข็งแกร่งที่สุดในบรูไน และได้ประสบผลสำเร็จในการแข่งขันโปโลระดับนานาชาติที่สนามโปโลนานาชาติเจอร์ดงปาร์ก (Jerudong Park) บันดาร์ เสรี เบกาวัน ประเทศบรูไน ตอนหลัง ๆ นี้ แม้ว่าพระองค์จะมีภารกิจในการบริหารประเทศอย่างมากมา ก็ตาม แต่พระองค์ยังสละเวลาไปเล่นสควอช (Squash) และแบดมินตันซึ่งพระองค์เล่นได้ดี และเมื่อคราวการแข่งขันมหกรรมกีฬานักบริหารระดับชาติ พระองค์เล่นคู่กับเจ้าชายเจ็ฟรี่ ราซอनुชา จนได้รับชัยชนะ

ในวันหยุดสุดสัปดาห์ยามที่มีเวลาว่างพระองค์ไปพักผ่อนด้วยการตีกอล์ฟ เพื่อที่จะได้พักผ่อนไปด้วย

การได้รับความยอมรับ

หลังจากที่สุลต่านฮัจญ์ฮัจญ์ฮัจญ์ฮัจญ์ ได้ขึ้นครองราชย์เป็นเวลา 25 ปี พระองค์ได้นำความเปลี่ยนแปลงความเจริญรุ่งเรืองสู่ประเทศบรูไนในหลาย ๆ ด้าน พร้อม ๆ กัน การปกป้องความมั่นคงของชาติและรักษาเอกสิทธิ์ของประเทศโดยการยึดปราชญ์มลายู อิสลาม และพระมหากษัตริย์ในการปกครองประเทศอย่างมั่นคง

ด้วยพระปรีชาสามารถของพระองค์ สุลต่านฮัจญ์ฮัจญ์ฮัจญ์ฮัจญ์ จึงได้พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้านำประเทศเล็ก ๆ อย่างบรูไนให้ทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ ในโลก จนได้รับการยอมรับและยกย่องจากต่างประเทศ โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (Hon.Ph.D) ด้านวรรณกรรมจากมหาวิทยาลัยบรูไนดารุสสลาม เมื่อวันที่ 21 กันยายน 1989 และเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 1992 พระองค์ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ด้านนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยมลาชา ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 1995 ได้รับดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ด้านกฎหมาย จากมหาวิทยาลัยอาเบอร์ดีน ประเทศสกอตแลนด์

นอกจากนั้นพระองค์ได้รับเหรียญรางวัลต่าง ๆ จากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งแสดงถึงการยอมรับในความสามารถของพระองค์ในการปกครองประเทศ เช่น ได้ DMN จากมาเลเซีย. DK (กลันตัน)DK, (ยะโฮร์) DK, (เนกรีเซมบิลัน) DK, (ปะหัง) DK, (สะลังงอร์) DK, (เปอรลิส) DK, (เปรัก) DK, (ตรังกานู) DUBS (ซาราวัก) เหรียญอุชิปุระ จากอินโดนีเซีย เหรียญรางวัลจากไทย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์

นอกจากประเทศเพื่อนบ้านแล้วญี่ปุ่น อียิปต์ จอร์แดน โอมาน มอริออคโกและปากีสถาน ก็ได้มอบเหรียญรางวัลด้วยเช่นกัน สุลด่านอัชชานัลโบลเกียห์ เป็นกษัตริย์ที่รักสันติภาพและเน้นหนักสันติภาพของโลก มูลนิธิแห่งหนึ่งในประเทศอิตาลีจึงได้มอบรางวัล Peace Personlity of 1989 แก่พระองค์ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 1989 ส่วนด้านการทหารของพระองค์ได้รับพระยศเป็นพลตรีจากสมเด็จพระนางเจ้าอลิษาเบรทที่ 2 แห่งอังกฤษเมื่อ ค.ศ.1984

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 1989 พระองค์ได้รับรางวัล PGAT จากพระราชินีมาเลเซีย (รางวัล Darjah Kebesaran Panglima Gajah Angkatan Tentera) และเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 1990 พระองค์ได้รับรางวัล The Distinguished Service Order (Military) จากประธานาธิบดีสิงคโปร์

การพัฒนาในสมัยสุลด่านอัชชานัลโบลเกียห์

รัฐธรรมนูญของบรูไนได้รับการปรับปรุงใหม่เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 1971 ซึ่งมีผลทำให้บรูไน ณ วันนี้เป็นประเทศหนึ่งที่มีรัฐบาลเป็นของตนเอง และมีเอกราชเต็มรูปแบบ นโยบายของรัฐบาลบรูไนประกอบด้วยแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับละ 5 ปี ซึ่งได้รับการร่างและพิจารณาเป็นพิเศษ เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาและระบบสวัสดิการ การขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ เพื่อที่จะไม่พึ่งรายได้จากน้ำมันและแก๊สเท่านั้น และส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ โครงการหนึ่งของบรูไนที่องค์สุลด่านได้ทรงให้เกียรติในการเปิดพิธีอย่างเป็นทางการ คือ โครงการแก๊สเหลวธรรมชาติบรูไน เมื่อวันที่ 4 เมษายน 1973 ในฐานะผู้นำประเทศพระองค์ได้ทรงเปิดป้ายและเปิดสนามบินนานาชาติบรูไนอย่างเป็นทางการ ผู้ที่ไปเยี่ยมบรูไนคารุสศาลามย่อมประจักษ์ได้ด้วยสายตามาแล้ว ซึ่งทั้งหมดนั้นก็เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

สนามบินนานาชาติบรูไนเป็นสนามบินหนึ่งที่น่าสนใจยิ่งในภูมิภาคนี้ เครื่องบินโบอิง 747 สามารถขึ้นลงได้อย่างสะดวก ต่อมาไม่นานนักหลังจากการเปิดสนามบินแห่งนี้ในปี ค.ศ.1974 สายการบินบรูไนของประเทศบรูไนได้เริ่มดำเนินการโดยทำการบินโดยเครื่องบินโบอิง 737 จำนวน 2 ลำ ปัจจุบันนี้มีเครื่องบินประเภทนี้จำนวน 3 ลำ ที่บินไปยัง สิงคโปร์ กัมลาลัมเปอร์ จาการ์ต้า กรุงเทพฯ ดาร์วิน ฮองกง และมะนิลา นอกจากนี้แล้วยังบินไปยังจุดหมายอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้ด้วย ภายในเวลา 6 เดือนแรกของการดำเนินกิจการสายการบินบรูไนสามารถเพิ่มจำนวนผู้โดยสารมากกว่า 40% ไปยังสิงคโปร์และฮ่องกง สายการบินดังกล่าวได้ฉลองครบรอบ 9 ปีและพร้อมที่จะให้บริการที่เป็นเลิศต่อไปในด้านความสะดวกสบาย การบริการ และความปลอดภัย

นโยบายทางด้านการศึกษาเป็นนโยบายที่รัฐบาลบรูไนได้ให้ความสำคัญในแผนการพัฒนาแห่งชาติของบรูไน เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของบรูไนเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี นอกจากสถาบันการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแล้วยังมีศูนย์มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนช่างก่อสร้างและวิทยาลัยเทคนิคที่เพิ่งขยายขนาดใหญ่ขึ้น 2 แห่ง รัฐบาลยังได้มีโครงการมอบทุนการศึกษา ณ ต่างประเทศ และในปัจจุบันนี้เยาวชนบรูไนที่กำลังศึกษาอยู่ในด้านต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษาโดยทุนของรัฐบาล โครงการดังกล่าวมีขึ้นเพื่อเตรียมการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีของบรูไน ซึ่งจะสามารถเปิดทำการสอนในสาขาวิชาที่มีการมอบทุนการศึกษาให้นักศึกษาอยู่ในขณะนีกลับมากลับมาปฏิบัติงานในอนาคต

สวัสดิการทางด้านสาธารณสุขก็เป็นอีกด้านหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญ นอกจากโรงพยาบาลปานากา (Panaga) ของบรูไน เชลล์ (Brunei Shell) ซึ่งทำการรักษาคงงานและญาติ ๆ ของคนงาน จำนวน 14,000 คน ยังมีโรงพยาบาลแห่งใหม่ที่เพิ่งสร้างเสร็จขนาด 500 เตียง เพื่อแทนที่โรงพยาบาลหลังเก่าที่บันดาร์ เสรี เบกาวัน นอกจากนั้นที่กัวลาบือเลตมีโรงพยาบาลสุรี เสรี เบกาวัน (Suri Seri Begawan) ซึ่งเป็นโรงพยาบาลใหม่และทันสมัยแห่งหนึ่ง สร้างขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในเขตอำเภอบือเลตเท่านั้น

ในปี ค.ศ. 1975 วิทยุโทรทัศน์บรูไนได้ให้บริการเพียงแค่ 11 เดือนเท่านั้น หลังจากที่รัฐบาลได้พิจารณาอนุมัติโครงการที่น่าเสนอโดยฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การบริการดังกล่าวมิใช่เพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังเป็นผลดีสำหรับการศึกษาด้วย เพื่อให้การบริการดังกล่าวทั่วถึงทั่วประเทศทางรัฐบาลจึงได้มอบโทรทัศน์และเครื่องปั่นไฟไปยังหมู่บ้านที่อยู่ในชนบท

ห่างไกล รวมทั้งชุมชนบ้านยาว (Rumah Panjang) ด้วย วิทยุกระจายเสียงก็ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลด้วยเช่นกัน โดยการบริการส่งกระจายเสียงในระบบ FM ทั่วประเทศ

ความพยายามในการพัฒนาระบบโทรคมนาคมกำลังได้รับการดำเนินการที่ดี ด้วยเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ระบบอัตโนมัติถูกติดตั้งสำหรับผู้ใช้บริการ นอกจากนี้การติดตั้งสถานีควมเทียมกำลังดำเนินการอยู่

สำหรับภาคเอกชน สำนักงานที่ทันสมัย โรงงาน โรงแรม และอาคารบ้านเรือนที่พักอาศัยคู่กันเป็นสง่าท่ามกลางอาคารการค้าทรงโบราณ เครื่องหมายที่ชี้ให้เห็นว่าประเทศกำลังพัฒนาจะเห็นได้ว่าทุกแห่งหนทั่วประเทศ โรงเรียนและโรงพยาบาล ถนนหนทางและสะพานถูกก่อสร้างภายใต้โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

เศรษฐกิจบูรไนมีความมั่นคงอันสืบเนื่องมาจากความสำเร็จของอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ในขณะที่เงินตราของประเทศได้รับการสนับสนุนโดยเงินทุนสำรองที่มีอยู่ในต่างประเทศ

รายได้ของรัฐในปี ค.ศ. 1984 มีจำนวน 6,500 ล้านดอลลาร์บูรไน ในขณะที่ค่าใช้จ่ายของประเทศมีเพียงแค่ 2,600 ล้านดอลลาร์บูรไนเท่านั้น นั่นแสดงให้เห็นว่าประชาชนแต่ละคนใช้จ่าย 132,255 ดอลลาร์บูรไนต่อหัวต่อปี ทั้งนี้หมายความว่า ยังมีงบประมาณคงเหลือประมาณ 3,900 ล้านดอลลาร์บูรไน ซึ่งจะนำไปเป็นเงินลงทุนของชาติในปีถัดไป

รัฐบาลบูรไนถือหุ้นส่วนใหญ่ในบริษัทน้ำมันบูรไน เซลล์ ปีโตรเลียม จำกัด (Brunei Shell Petroleum Company Sendirian Berhad) บริษัทบูรไนแก๊สเหลวธรรมชาติ จำกัด จำกัด (Brunei Liquefied Natural Gas Sendirian Berhad) บริษัทบูรไน โกลด์ก๊าซ จำกัด (Brunei Goldgar Sendirian Berhad) และบริษัทการตลาดเซลล์บูรไน จำกัด (Brunei Shell Marketing Company Sendirian Berhad) โดยที่รัฐบาลเป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการซึ่งเป็นหนึ่งของบอร์ดคณะกรรมการบริษัทดังกล่าวด้วย

การยึดติดอยู่กับแหล่งรายได้เพียงแหล่งเดียว เป็นสิ่งที่ทางรัฐบาลหวังและพยายามอย่างยิ่งที่จะหลีกเลี่ยง ทั้งนี้อาจสามารถทำได้โดยการสร้างความหลากหลายในด้านเศรษฐกิจ

ในคำปราศรัยของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินระดับสูงในการประชุมระดับประเทศเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 1976 ตอนหนึ่งกล่าวว่า “รัฐบาลได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบในฐานะผู้รับผิดชอบต่อลูกหลานของเรา รัฐบาลได้พยายามอย่างที่สุดในการที่จะใช้ทรัพย์สินสมบัติอย่างดีที่สุด เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ ในขณะที่เดียวกัน บริษัทน้ำมันและเพื่อนร่วมหุ้นใน

กิจการแก้ไข จะได้รับการส่งเสริม เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวด้วยความปลอดภัย และด้วยความเข้าใจที่ว่า พวกเขาได้กระทำการดังกล่าวในสภาพที่ให้เกิดประโยชน์ซึ่งกันและกัน และการร่วมมือกันอย่างถาวรทางรัฐบาลยังได้ให้ความร่วมมือกับกิจการดังกล่าว อุปสรรคที่เคยเกิดขึ้นในประเทศผู้ผลิตน้ำมันอื่น ๆ จะไม่เกิดขึ้นที่นี่ หรือไม่ก็สามารถที่จะแก้ปัญหาให้ทันทั่วทั้งที่”

นับตั้งแต่พระองค์ยังทรงเยาว์วัยอยู่ สุลด่านฮัสซานัลโบลเกียห์ได้ทรงทุ่มเทและสละเวลาของพระองค์ต่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน พระองค์ยังได้พิสูจน์ให้เห็นว่าพระองค์ทรงเป็นนักปกครองที่ยุติธรรม ตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ของพระองค์ พระองค์ได้ทรงช่วยให้บรูไนยืนหยัดด้วยความแข็งแกร่งและมีความภาคภูมิใจในชื่อของบรูไน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันมานานหลายศตวรรษมาแล้วในนามประเทศบรูไนดารุสสลาม